

Özgül Öğrenme Güçlüğü

Öğrenme; yaşam boyu süren, bilgiyi algılama, organize etme, depolama ve gerektiğinde bu bilgiyi geri üretmeyi içeren kapsamlı bir süreçtir. Öğrenme, sadece yeni bir beceri kazanma ya da akademik bir alanda yetkinleşme olarak görülmemeli; sosyo-duygusal ve kişilik gelişimini de içeren bir kavram olarak düşünülmelidir. Bu süreçte yer alan, bireyin öğrenme deneyimlerinde ortaya çıkan kimi aksaklıklar kişinin tüm yaşam kalitesini etkileyebilmektedir.

Öğrenme süreci sırasında bireyin bilgi kazanımının güçleşmesi ve öğrenme alanlarının etkin bir şekilde işlev görmemesi halinde “Özgül Öğrenme Güçlüğü”nden bahsedilir.

Özgül Öğrenme Güçlüğü:

- Normal ya da normal üzerinde bir zekaya sahip,
- Duyusal bir kusuru olmayan,
- Herhangi bir psikiyatrik ve nörolojik bir tanı almamış,
- Standart bir eğitim-öğretime rağmen kronolojik yaşına ve zekasına uygun paralellikte başarı gösteremeyen,
- Özel bir akademik alanda belirgin bir bozukluğun varlığı (okuma, yazılı anlatım, matematik) ile tanımlanan,
- Çeşitli genetik ve çevresel etmenlerin rol oynadığı, biyolojik temele dayanan ve nöro-gelişimsel tanı alan bir bozukluktur.

Bu tanı ikincil belirtiler ile de kendini gösterebilir:

- Dinleme ve kendini sözel olarak akıcı bir biçimde ifade edememe,
- Mantık yürütmede zorluk,
- Kendini organize etme ve planlamada zorluk,
- Hiperaktif ya da hipoaktiflik,
- Dikkat sorunları,
- El-göz koordinasyonu ve motor koordinasyonda zayıflık,
- Görsel ve işitsel algı sorunları,
- Mekanda yönelim, yön bilgisi, saat bilgisi, mesafe ve ölçüm bilgisi alanlarında zorluk, zamanı kaliteli kullanamama,
- Sağ-sol ayırt edememe,
- Çalışma alışkanlığının kalitesizliği,
- Engellenmeye karşı tolerans düşüklüğü,
- Değişikliğe uyum sağlamada güçlük gibi.

Özgül Öğrenme Güçlüğü; okuma bozukluğu (disleksi), yazılı anlatım bozukluğu (disgrafi) ve matematik bozukluğu (diskalkuli) olarak alt tiplere ayrılır. Bu alt-tipler, tek başına görülebileceği gibi birkaçı beraber de görülebilir. Sıklıkla birkaç alt tip birlikte görülür ve bu alt-tiplere Dikkat Eksikliği ve / veya Hiperaktivite Bozukluğu da eşlik eder. Ayrıca, emosyonel (düşük benlik algısı, akran ilişkilerinde sorunlar, anksiyete ve depresyon v.b.) ve davranışsal sorunlar da görülebilir.

Bu tanı, mevcut eğitim-öğretim sistemiyle ve akademik başarı ile ilintili bir tanıdır. Bu nedenle, bu yönde belirti gösteren çocuklar ilköğretim döneminde tanı alır (okul öncesi dönemde haberci belirtiler kendini gösterebilir) ve kliniklere sıklıkla akademik başarısızlık ya da okula uyum sorunları olarak başvururlar.

Özgül Öğrenme Güçlüğü belirtileri gösteren her çocuk aynı özellikleri taşımaz; bu özelliklerinin belirlenmesi ve tanı alması için ayrıntılı bir psikoğitsel değerlendirmeye ihtiyaç vardır.

Erken tanı ve tedavi her sorunda olduğu gibi *özüml öğrenme güçlüklerinde* de önem taşır. Yapılan değerlendirme sonuçlarından elde edilen bulgular, *özüml öğrenme güçlüğü* yönünde destekleyici bulgular içerdiğinde; özel eğitim ve psiko-pedagojik yaklaşımla yapılan, eğitsel terapiyi içeren, tedavi ve müdahale programı uygulanır. Uygulanan tedavinin süresi, çocuğun öğrenme hızına ve şekline göre değişkenlik gösterir.

Ayça USLU PELİN, M.A.

Özel Öğrenme Uzmanı

Uzman Psikolog